

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De tentationibus atque visionibus Christiani monachi vallis sancti Petri,
cap. 30

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

dore se excussit, nec postea tanto torpori facile concessit. Hoc scias quia non permittitur diabolus nos tentare quantum vult, & quā diu vult, ne decepti ab illo pereamus: sepe inuitus, virtute diuina cōpulsus, his quos tentet fallaciam suam manifestat.

CAPVT XXIX.

SACERDOS quidam ex monachis nostris solitus fuit dictis matutinis in illo interuallo, quo fratres solent vacare orationi vel psalmis, super vnam sedium se deponere, & inter orationis verba dormire. Volens illi Dominus ostendere, quia tali hora, & maximè in tali loco, non esset dormitandum, sed in oratione vigilandum, apparuit in cruce ei verso dorso ad illum, vt dicere videretur: Quia tepidus es & acediosus, non es dignus faciē meā intueri, & hoc sibi sepe contigisse testatus est.

CAPVT XXX.

ALIVS quidam monachorum nostrorum, Christianus nomine, ætate quidem iuuenis, sed vitæ tam sanctissimæ fuit, vt vnus crederetur de Sanctis, qui sunt in terra Domini. Hic corpore tam debilis erat, vt eū viuere cœderet. Noctē quadam, dictis matutinis vsque ad laudes, capiti suo parcere volens, super lignū quoddā antē altare se prostravit, sub forma orationis ibi dormitās. Mox vt oculos clauserat, affuit gloriosa domina nostra virgo Maria, & veste eū feriēs, excitauit dicens; Christiane, nō est hic locus dormiēdi, sed orādi. Statim ille euigilās, apertis oculis posteriora feminae recedētis vidit, & vocē femineā iā dictum sermonē cōcludentem audiuit. **APOLL.** Quātū ex isto iuvene cōsidero, nō omne tēdiū boni operis ex vitio est, sed aliquādo ex corporis infirmitate. **CÆSAR.** Ex vitio primi hominis omnis tētatio est & infirmitas, seprē verò ex culpa illius cōtraximus pœnalitates, esuriē videlicet, sitim, frigus, calorē, lassitudinem, infirmitatē, mortē: quādo motus harū penalitātū ordinatus est, pœnā habet, sed nō culpā: quādo verò inordinatus est, pœnā habet & culpam. **APOLLON.** Quid appellas lassitudinē? **CÆSARIVS:** Somnolentiam, & alium

lium quemlibet laborem, vnde fatigatur. Caueamus ergo ne hoc quod est natura, vertatur in vitium; quia non solum per vsum malum gignuntur vitia, sed etiam ex virtutibus; verbi gratia, Iustitia dum modum excedit, vertitur in crudelitatem, nimia pietas in dissolutionem, indiscretum zeli studium iudicatur iracundia, nimia mansuetudo segnitia dicitur & acedia. Sicque sentias de ceteris. **A P O L L O N I V S:** Puto praedictum iuuenem non parui fuisse meriti, quem beata virgo Maria sic familiariter excitauit. **CÆSARIUS:** Quanti fuerit meriti, quantum dilectus caelestis patriae ciuibus, sequentia declarabunt. Cum propter nimiam capitis infirmitatem, generale habuisset in capitulo licentiam manendi ex vigiliis solennibus, quoties voluisset, vix, nisi compulsus, de choro exiuit: dictis vero matutinis infirmorum, in oratorium rediit, & moram longiore, quam ordo concederet, illic ex consuetudine fecit. Cui cum diceret die quadam dominus Henricus Abbas noster, tunc monachus simplex: Bone frater Christiane, vos frequenter nobis exponitis debilitatem capitis vestri, & tamen non vultis uti gratia vobis indulta: respondit: Non possum manere; stans enim extra chorum, & alios psallere audies, quia intrare non licet, corde crucior, eo quod recorder consolationum, quibus Deus inter illos laetificat animam meam. Audito hoc verbo dominus Abbas, de spiritali praesumens amicitia, quae essent illae consolationes inquisiuit, & ut sibi diceret, cum multa precum instantia obtinuit. Confessus est ei, quia saepius in choro tempore psalmodiae beatos angelos videret circuere, & quod multo fuit excellentius, ipsum regem angelorum hominem Christum Iesum. **A P O L L O N I V S:** Magna dona concessa sunt huic iuueni. **CÆSARIUS:** Et merito; ex quo enim ad ordinem venit, nunquam sine tentatione fuit, tum propter nimiam debilitatem capitis, tum ob desiderium patriae caelestis; flagellum Domini in tanta patientia sustinuit, ut omnes eius fratres mirarentur. Tempore quodam Dominus, qui intentator malorum est, gratiam lacrymarum, quam illi copiose

con-

Iacob .34

contulerat, subtraxit, vnde satis tentabatur. APOLLONIVS: Antequam procedas, nosce vellem cur Deus huiusmodi gratias viris iustis subtrahat. CÆSARIVS: Quatuor de causis videtur illa subtractio fieri, ne videlicet gratia assiduitate vilescat, ne mens de vsu illius superbiat, vt cum maiori desiderio quærat, & recuperata diligentius custodiatur; quarta causa est culpa venialis. APOLLONIVS. Placet quod dicis. CÆSARIVS: Christianus verò de amissa gratia satis dolens, & peccatis suis hoc imputans, cum die ac nocte pro illius recuperatione oraret, nec proficeret, recordatus est ligni dominici, dixitque in semetipso: Si facultatè haberes deosculandi lignum pretiosum, in quo Saluator sanguinem suum fudit, gratiam tibi refunderet lacrymarum. Tali suspensio desiderio, in quadam solemnitate, dicta Missa, ad altare accessit, sacrumque lignum deosculans, cum augmento susceptam gratiam recepit. APOLLONIVS: duæ cruces sunt apud nos, quæ harum fuerit expediri volo. CÆSARIVS: Illa in qua est lignum nigri coloris, quæ de Apulia venit; altera, quæ rubei coloris est, nondum habuimus, quam de ecclesia sanctæ Sophiæ apud Constantinopolim sublatam, contulit nobis Henricus de Vlme. APOLLONIVS: Vellem scire, quali fine vir tantæ gratiæ migrauerit ab hoc sæculo. CÆSARIVS: Sæpe ex manibus suis sentiebat tam aromaticum odorem, vt miraretur & dicere posset cum sponsa, cuius membrum fuit, etiam ad literam: Manus meæ stillauerunt myrrham, & digitus mei pleni sunt myrrha probatissima: APOLLONIVS: Fortè manus habebat impollutas. CÆSAR. Noueris eum non fuisse carne virginem, vt scias odorem eundem fuisse magis ex virtute mentis, quam ex integritate corporis. Accedens verò ad mensam corporalem, gratiam perdidit spiritualem; licet semper debilis esset & infirmus, tamè ante obitum suum per dies multos amplius in camino agritudinis excoctus, & sicut aurum in igne probatus est. Noctè quadam in somnis sancta Agatha martyr & virgo apparens illi, dixit: Inter ista consolatoria Christiane, non sit tibi onerosa

*Cur**Deus aliquando iustis subtrahat gratias suas**Virtus**sacri ligni Crucis Christi.**Cant. 5.*

sola infirmitas hæc, quia isti sexaginta dies reputa-
 buntur tibi pro sexaginta annis. Expergiscēs, quia vi-
 sionem intelligere non potuit, quibusdam eam reue-
 lauit. Quam quidam ita interpretati sunt: quòd tan-
 tum eum purgaret a peccatis infirmitatis illius acre-
 do, quantum sexaginta anni in purgatorio. Aliis vide-
 batur, quòd verius fuit, quia infirmitas illorum sexa-
 ginta dierum, propter patientiam, esset ei pro merito
 sexaginta annorū: nam in nocte sanctæ Agathæ spi-
 ritum reddidit, qui dies fuit sexagesimus ab ea nocte,
 qua hæc audiuit. Consummatus in breui, expleuit tē-
 pora multa. Et vt scias verum esse sermonem prophe-
 ticum, qui dicit: Filius non portabit iniquitatem pa-
 tris, noueris monachum hunc filium fuisse clerici Bō-
 nensis ecclesiæ canonici. APOLLO NVS: Audiui de qui-
 busdam, quòd nimis timeant, eo quòd de legitimo
 thoro nati non sint, illis expediret ista audire. CÆSA-
 RIVS: Siue sint filij legitimi, siue fornicarij, adulteri,
 vel incestuosi, id est, de incestu nati, omnes ante bap-
 tismum eadem catena astricti tenentur. Omnes qui-
 dem nati sumus filij iræ, per baptismum verò effecti
 sumus filij gratiæ, sed soli illi beati, qui per vitam bo-
 nam & gratiā finalem computabuntur inter filios
 gloriæ. Reuocat mihi ad memoriam oratio tua Con-
 uersum quendam sanctum, sancti sacerdotis filium,
 qui de sua conditione ita erat tentatus, ita tristis &
 turbatus, vt penè lapsus esset in desperationem. APOL-
 LONIVS: Scire vellem exitum tentationis eius. CÆSA-
 RIVS: Dicam tibi quòd audiui ab ore cuiusdam Abba-
 tis, qui illum nouit & familiaris fuit: sed & ego illum
 noui.

Sap. 4.

Ezec. 18.

Saluti a-

nima nō

obest de-

fectus na-

taliū.

CAPVT XXXI.

NOmen conuerso Henricus fuit, in Vilario pro-
 fessus, & Domini Christiani de Claustro mona-
 chi filius. De hoc Christiano mira tibi dicam in
 distinctione septima, capite 16. Ministrabat autē idem
 Henricus in hospitali pauperibus, vir multæ humili-
 tatis, paciētix, & compassionis; & quanto plus Deū ti-
 muit, tātō plus ab illo separari formidauit. Immiserat

N

enim